

Porez na dodanu vrijednost

Pavin, Lijana

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **The University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić / Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Zaprešić**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:129:752485>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-18**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository of the University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić - The aim of Digital Repository is to collect and publish diploma works, dissertations, scientific and professional publications](#)

VELEUČILIŠTE
S pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Biograd na moru
Preddiplomski stručni studij
Poslovanje i upravljanje

LIJANA PAVIN

POREZ NA DODANU VRIJEDNOST

STRUČNI ZAVRŠNI RAD

Biograd na moru, 2021.godine

VELEUČILIŠTE

S pravom javnosti

BALTAZAR ZAPREŠIĆ

Biograd na moru

Preddiplomski stručni studij

Poslovanje i upravljanje

STRUČNI ZAVRŠNI RAD

POREZ NA DODANU VRIJEDNOST

Mentor:

dr.sc. Pavao Ivić

Naziv kolegija:

OSNOVE POSLOVNIH FINACIJA

Student:

Lijana Pavin

JMBAG studenta:

0234059135

Biograd na moru, 2021.godine

SADRŽAJ

1. UVOD	3
<i>Što je dodana vrijednost ?</i>	3
1.1. OBLICI POREZA NA DODANU VRIJEDNOST	5
1.2. METODE UBIRANJA POREZA NA DODANU VRIJEDNOST	7
1.3. NAČELA POREZA NA DODANU VRIJEDNOST	8
1.4. KOMPARATIVNA ANALIZA POREZNIH STOPA POREZA NA DODANU VRIJEDNOST EUROPSKE UNIJE	9
1.4.1. Stope PDV-a koje se primjenjuju u zemljama EU-a	11
☐ Standardna stopa.....	11
☐ Snižena stopa.....	11
☐ Posebne stope	11
1.4.2. Sustav prikazuje da je PDV ID broj nevaljan. Što treba učiniti?.....	14
2. POREZ NA DODANU VRIJEDNOST U REPUBLICI HRVATSKOJ	17
2.1. STOPE POREZ NA DODANU VRIJEDNOST	20
☐ Gotovinski računi	24
☐ Transakcijski računi.....	25
☐ Graditeljstvo kao specifična gospodarska djelatnost.....	27
2.3. TUZEMNI PRIENOS POREZNE OBVEZE	28
2.4. MJESTO OPOREZIVANJA USLUGA.....	28
3. KNJIGOVOĐSTVENO EVIDENTIRANJE POREZA NA DODANU VRIJEDNOST	30
3.1. Knjiga izlaznih računa- obrazac I-RA.....	30
3.2. Knjiga ulaznih računa –Obrazac U-RA.....	31
3.3. Mjesečni obračun PDV-a - Obrazac PDV	31
Obračun PDV-a prema naplaćenim naknadama	33
3.4.Čuvanje poslovnih knjiga	33
3.5. Uništavanje dokumentacije	34
4. EVIDENCIJE I OBRASCI	36
5. ZAKLJUČAK	43
6. POPIS LITERATURE	44
6.1. Knjige i članci	44
6.2. Internetski izvori.....	45
7. POPIS TABLICA I SLIKA.....	48
7.1. Popis tablica:	48

7.2. <i>Popis slika:</i>	48
8. POJMOVNIK	49
9. ŽIVOTOPIS	50
10. IZJAVA	51

SAŽETAK

Porezi su najvažniji izvor prikupljanja javnih prihoda. Sustav javnih prihoda je rezultat brojnih povijesnih, društvenih, ekonomskih, pravnih kao i političkih i drugih utjecaja. Ustavom, zakonima i brojnim drugim propisima država regulira stvaranje svojih prihoda kako bi iste mogla uložiti za financiranje javnih potreba odnosno rashode te iste države.

Porez na dodanu vrijednost prva je uvela Francuska 1958. godine. Zatim je 1964. godine to učinila Finska. Njegovu primjenu brzo su prihvatile ostale zemlje Europske unije, tako da danas sve razvijene zemlje osim Australije i Sjedinjenih Američkih Država, oporezuju svoju potrošnju pomoću poreza na dodanu vrijednost. Takav oblik poreza također se uspješno širi u zemljama u razvoju i u zemljama u tranziciji.¹

Porez na dodanu vrijednost predstavlja sve fazni porez na promet koji se obračunava u svakoj fazi proizvodno-prodajnog ciklusa, ali samo na iznos dodane vrijednosti koja se oblikovala u toj fazi, a ne na cjelokupnu vrijednost proizvodnje.

Ključne riječi: Europska unija , Porez na dodanu vrijednost - PDV, PDV ID broj , VIES

¹ Kesner – Škreb M., *Porez na dodanu vrijednost*, preuzeto s : http://www.ijf.hr/pojmovnik/porez_na_dodanu_vrijednost.htm (01. Svibnja 2021.)

ABSTRACT

Taxes are the most important source of public revenue collection. The public revenue system is the result of many historical, social, economic, legal, political and other impacts. Governments regulate the creation of their revenues in order to invest in financing public needs or expenses. These revenues are regulated by the constitution, laws and a number of other regulations.

The value-added tax was first introduced by France in 1958. Finland followed in 1964. Its application was quickly accepted by other European Union countries, so today all developed countries – except Australia and the United States of America – tax their consumption through value-added tax. This form of tax has also spread successfully in developing countries and in transition countries.²

The value-added tax is an all-phase turnover tax calculated at each stage of the production-sales cycle, but applied only to the added value amount formed at that stage, and not to the overall value of production.

Keywords: European Union, Value-added tax -VAT, VAT ID number, VIES

² Kesner – Škreb M., *Porez na dodanu vrijednost*, preuzeto s : http://www.ijf.hr/pojmovnik/porez_na_dodanu_vrijednost.htm (01. Svibnja 2021.)

1. UVOD

Porez na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu PDV) je jedan od oblika poreza na promet. Pod porezom na promet podrazumijeva se oporezivanje prometa proizvoda i obavljanja usluga uz naknadu. PDV je značajan instrument fiskalne politike svake zemlje. Upravo zbog njegove važnosti na nacionalnom tržištu, ali i na zajedničkom europskom tržištu, teži se ujednačavanju propisa o PDV-u među državama članicama Europske unije (u daljnjem tekstu EU).

Na području oporezivanja PDV-om osnovana je Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28.studenoga 2006.godine koja je stupila na snagu 01.siječnja 2007.godine. Od 2007.godine do danas Direktiva 2006/112/EZ je više puta mijenjana i dopunjavana.

Porez na dodanu vrijednost (PDV) jest porez koji se obračunava i plaća u svim fazama proizvodnog - prometnog ciklusa, ali na način da se u svakoj fazi oporezuje samo iznos dodane vrijednosti koja se ostvarila u toj fazi ciklusa.

Što je dodana vrijednost ?

Dodana vrijednost je razlika između vrijednosti prodaje proizvedenih dobara i usluga (outputa) i vrijednosti kupovina (inputa, ali ne inputa rada) kojima su ta dobra i usluge proizvedeni, odnosno dodana vrijednost je vrijednost što je proizvođač dodaje inputima prije nego što ih proda kao nove proizvode i usluge. Oporezivanje dodane vrijednosti provodi se tako da porezna osnovica ne obuhvaća porez obračunan pri nabavi roba i usluga (ulazni porez) nego se porez plaća na vrijednost dodanu u oporezovanoj fazi (izlazni porez). Primjenom metode oporezivanja prema izdanim računima (fakturama) porezni obveznik pri podmirenju svoje porezne obveze odbija porez plaćen ili obračunan po računima onih poreznih obveznika koji su njemu isporučili dobra ili usluge (dobavljači). Račun služi kao dokument za odbitak obračunanog poreza. U nekim slučajevima zaračunani porez u računu dobavljača može biti veći od obračunanog PDV-a poreznog obveznika. Tada će se taj iznos priznati poreznom obvezniku kao akontacija porezne obveze u idućem razdoblju ili će imati pravo na povrat poreza. Time je PDV neutralan za poreznog obveznika, osim za krajnjeg potrošača – građanina koji snosi porez bez mogućnosti odbijanja pretporeza. Pri obračunu PDV-a poduzetnik pomoću računa za kupljena i prodana dobra i usluge izravno izračunava svoju poreznu obvezu. On, naime, iznos poreza iskazanog na ulaznim računima 2

oduzima od poreza koji je morao iskazati na računima za prodaju svojih proizvoda ili usluga. Tako račun postaje osnovni dokaz za obračunavanje poreza na dodanu vrijednost i osnova za učinkovitu kontrolu porezne obveze. Naime, svakom je poreznom obvezniku u interesu da porez u prethodnoj fazi bude ispravno obračunan jer o visini toga iznosa ovisi njegova porezna obveza. U sustav oporezivanja PDV-om tako je unesena samokontrola pa se smanjuje i mogućnost porezne evazije.

Poduzetnik je svaka pravna i fizička osoba koja samostalno i trajno obavlja djelatnost s namjerom ostvarivanja prihoda. Poduzetnik je i udruženje osoba, poslovne jedinice inozemnih trgovačkih društava i inozemnih poduzetnika. Tijela državne i lokalne uprave, političke stranke, sindikati i komore nisu poduzetnici ako obavljaju poslove u sklopu svojih ovlasti. Ali ako uz to obavljaju i neku gospodarsku djelatnost na temelju koje ostvaruju prihode na tržištu, Porezna uprava može rješenjem odrediti njihov status poduzetnika za tu djelatnost.

1.1. OBLICI POREZA NA DODANU VRIJEDNOST

Općenito oblici Poreza na dodanu vrijednost razlikuju se ovisno o postupku prema kapitalnim dobrima koje poduzetnik kupuje od drugih dobavljača. Tako prema poreznom tretmanu osnovnih sredstava razlikujemo tri oblika Poreza na dodanu vrijednost:

- **Proizvodni oblik PDV-a** - postoji u slučaju kada porezni obveznik pri prodaji svog proizvoda ne može odbiti trošak nabavke kapitalnih dobara niti trošak amortizacije
- **Dohodovni oblik PDV-a** - dozvoljava se odbitak troška amortizacije prilikom prodaje
- **Potrošni oblik PDV-a** - dozvoljava se odbitak ukupnog iznosa utrošenog na bruto investicije (kapitalna dobra + amortizacija) prilikom prodaje proizvoda

Kod primjene proizvodnog oblika PDV-a poduzetniku se odobrava da od prodaje svojih proizvoda oduzme vrijednost troškova nabave kapitalnih dobara i amortizacije. Porezna osnovica kod proizvodnog oblika PDV-a je i osobna potrošnja i bruto investicija čiji zbroj čini nacionalni dohodak neke zemlje.

U zatvorenom gospodarstvu bi porezna osnovica proizvodnog oblika PDV-a trebala biti

$$\text{Porezna osnovica proizvodnog PDV-a} = \text{BND} = C + I_n + D$$

Gdje je:

BND = bruto nacionalni dohodak

C = osobna potrošnja

I_n = neto investicije

D = amortizacija

Kod proizvodnog oblika PDV-a ulaganja u kapital se oporezuju dva puta: jednom prilikom njihovog kupovanja, a drugi put kada se prodaje proizvod koji je pomoću njih proizveden.

Zbog negativnosti koji proizvodni oblik PDV-a ima prema kapitalnim ulaganjima proizvodno oblik PDV-a *ne primjenjuje* se danas u praksi.

Kod dohodovnog oblika PDV-a porezna osnovica se utvrđuje da se uz odbitak vrijednosti kupljenih sirovina od vrijednosti prodaje oduzima i trošak amortizacije kupljenih kapitalnih dobara. I ovaj

oblik daje negativne efekte kao i proizvodni oblik PDV-a , jer se porezni teret nameće na neto nabavke kapitalnih dobara.

U zatvorenom gospodarstvu bi porezna osnovica dohodovnog oblika PDV-a trebala biti

$$\text{Osnovica dohodovnog oblika PDV-a} = \text{BND} - \text{D} = \text{C} + \text{In} + \text{D} - \text{D}$$

$$\text{Osnovica dohodovnog oblika PDV-a} = \text{NND} = \text{C} + \text{In}$$

Gdje je:

BND = bruto nacionalni dohodak

D = amortizacija

C = osobna potrošnja

In = neto investicije

NND = neto nacionalni dohodak

Potrošni oblik PDV-a pozitivno utječe na gospodarsku aktivnost jer se uz rashode za sirovine u potrošnom obliku PDV-a oduzimaju i bruto investicije ta osnovica potrošnog tipa PDV-odgovara ukupnoj potrošnji. Time PDV potrošnog tipa pozitivno utječe na gospodarsku aktivnost. Iz navedenog proizlazi da bi porezna osnovica potrošnog PDV-a trebala glasniti:

$$\text{Osnovica potrošnog PDV-a} = \text{BND} - \text{In} - \text{D} = \text{C}$$

Gdje je:

BND = bruto nacionalni dohodak

In = neto investicije

D = amortizacija (Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, 1997.)

1.2. METODE UBIRANJA POREZA NA DODANU VRIJEDNOST

Izračunavanja porezne osnovice PDV-a može se izvršiti pomoću različitih metoda. Obično u literaturi nalazimo slijedeće tri metode:

- **Metoda oduzimanja** (direct subtraction technique)
- **Metoda zbrajanja** (addition method)
- **Kreditna metoda ili metoda indirektnog sumiranja** (tax credit method ili indirect subtraction method)

Metoda oduzimanja porezni obveznik izračunava svoju obvezu PDV-a tako da od ukupne vrijednosti prodane robe oduzme vrijednosti kupnje, te na tako dobivenu vrijednost primjeni poreznu stopu PDV-a. Ako pretpostavimo da se porezna obveza uz primjenu porezne stope t onda bi to po metodi oduzimanja glasilo:

$$t \text{ (output-input)}$$

Metoda oduzimanja kao oblik izračunavanja PDV-a ima dva bitna nedostataka, a to su: prvo , ako se oporezivanje želi provesti putem diferencijalnih poreznih stopa onda to nije moguće. Te drugi bitan nedostatak ove metode je da nema dokumentacije o potvrdi da je porezni obveznik iz prethodne faze obračunao i platio porez.

Prema metodi zbrajanja dodatna vrijednost jednaka je zbroju faktora nagrada: nadnica , amortizacija, kamata, te neto profita. U tom bi slučaju primjena porezna stope t iznosila:

$$t \text{ (nadbice + profit)}$$

Prema kreditnoj metodi ili metodi indirektnog sumiranja obavlja se tako da poduzetnik plaćeni PDV u svojim inputima oduzima od obračunatog poreza u svojim outputima. Prema kreditnoj metodi porezna obveza PDV-a uz poreznu stopu t bi iznosila.

$$t \text{ (output)} - t \text{ (input)} = \text{porezna obveza}$$

Kod ove metode PDV uvijek mora biti naznačen na fakturama. Ta faktura služi kao dokazni dokument za odbitak pretporeza pa ovu metodu još nazivamo i metodom računa.

Ova metoda se primjenjuje u svim zemljama OECD-a. Razlozi za primjenu ove metode u širem smislu su sljedeći:

- kod kreditne metode porezna obveza se utvrđuje prilikom svake transakcije, svaka transakcija ima fakturu kao pisani dokaz
- kreditna metoda putem računa osigurava najbolju kontrolu za obračun i uplatu PDV-a
- ova metoda omogućuje primjenu PDV-a i u slučaju primjene višestopnog sustava PDV-a

ovoj je najjednostavnija i najažurnija metoda za obračun PDV-a (Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, 1997.)

1.3. NAČELA POREZA NA DODANU VRIJEDNOST

Robu ili usluge u međunarodnoj razmjeni mogu se oporezivati prema:

- **načelu porijekla** - oporezuje se izvoz, a uvoz ne
- **načelu odredišta** - ne oporezuje se izvoz, nego uvoz

Prema načelu porijekla PDV-om se oporezuju sva dobra koja su proizvedena u nekoj zemlji, bez obzira da li se ona troše u toj zemlji ili se ona kasnije izvoze. Prema ovom načelu sva dobra koja se u zemlju uvoze ne oporezuju se, dok je izvoz opterećen PDV-om.

Davanje prednosti načelu odredišta u sustavu PDV-a opravdava se činjenicom da su tako domaći i uvozni proizvodi porezno izjednačeni na domaćem tržištu. Europska unija je od samog početka uvođenja PDV-a dala prednost načelu odredišta u oporezivanju robe i usluga međunarodnoj razmjeni.

U Hrvatskoj se primjenjuje načelo odredišta, znači da je izvoz oslobođen plaćanja PDV-a (Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, 1997.).

1.4. KOMPARATIVNA ANALIZA POREZNIH STOPA POREZA NA DODANU VRIJEDNOST EUROPSKE UNIJE

Problemi vezani uz primjenu broja i visine poreznih stopa su zasigurno jedan o središnjih problema vezanih uz primjenu PDV-a kao sa stajališta fiskalnih, tako i sa stajališta socijalno-političkih razloga. PDV je uveden kao zajednički sustav oporezivanja prometa u svim zemljama Europske zajednice koordinaciju o broju poreznih stopa ipak nije bilo moguće postići. Svaka zemlja članica ovo pitanje rješavala je samostalno.

Sve do 01.siječnja 1993. godine postojale su među zemljama Europske unije značajne razlike u broju poreznih stopa u stavu PDV-a. Tako je u Velikoj Britaniji i Danskoj bila u primjeni samo jedna, u Njemačkoj i Nizozemskoj dvije, u Irskoj, Grčkoj, Luksemburgu i Portugalu tri, u Francuskoj i Italiji četiri, a u Belgiji čak šest poreznih stopa. I nakon spomenutog datuma zemlje Europska unije posve samostalno određuju visinu poreznih stopa tako da se danas visina standardne porezne stope kreće u rasponu od 17-18 % do 25-27% . Država koja danas ima najveću stopu PDV-a unutar Europske unije je Mađarska sa 27% (standardna stopa). U zemljama u tranziciji raspon standardnih poreznih stopa je znatno veći. Visina poreznih stopa kod PDV-a ovisi o slijedećim faktorima: o veličini planiranih prihoda, odnosno od veličine fiskalnog cilja koji se ugrađuje u ovaj porezni oblik, s jedne strane, te od širine primjene povlaštenih (sniženih) poreznih stopa i oslobađanja s druge strane.

Tablica 1. Pregled poreznih stopa u zemljama Europske unije

Popis stopa PDV-a koje se primjenjuju u zemljama EU-a (posljednji put ažuriran 1. siječnja 2021.)					
Država članica	Oznaka zemlje	Standardna stopa	Snižena stopa	Vrlo snižena stopa	Parking stopa
Austrija	AT	20	10 / 13	–	13
Belgija	BE	21	6 / 12	–	12
Bugarska	BG	20	9	–	–
Cipar	CY	19	5 / 9	–	–

Češka	CZ	21	10 / 15	–	–
Njemačka	DE	19	7	–	–
Danska	DK	25	–	–	–
Estonija	EE	20	9	–	–
Grčka	EL	24	6 / 13	–	–
Španjolska	ES	21	10	4	–
Finska	FI	24	10 / 14	–	–
Francuska	FR	20	5,5 / 10	2,1	–
Hrvatska	HR	25	5 / 13	–	–
Mađarska	HU	27	5 / 18	–	–
Irska	IE	23	9 / 13,5	4,8	13,5
Italija	IT	22	5 / 10	4	–
Litva	LT	21	5 / 9	–	–
Luksemburg	LU	17	8	3	14
Latvija	LV	21	12 / 5	–	–
Malta	MT	18	5 / 7	–	–
Nizozemska	NL	21	9	–	–
Poljska	PL	23	5 / 8	–	–
Portugal	PT	23	6 / 13	–	13
Rumunjska	RO	19	5 / 9	–	–
Švedska	SE	25	6 / 12	–	–
Slovenija	SI	22	9,5	–	–
Slovačka	SK	20	10	–	–

Izvor: Službene internetske stranice Europske unije, preuzeto sa stranice:
https://europa.eu/youreurope/business/taxation/vat/vat-rules-rates/index_hr.htm

1.4.1. Stope PDV-a koje se primjenjuju u zemljama EU-a

Iako se PDV naplaćuje u cijelom EU-u, svaka zemlja EU-a sama određuje vlastite stope. Stope koje se trenutno primjenjuju možete pronaći u tablici u nastavku. Za najnovije informacije o stopama obratite se tijelu nadležnom za PDV u svojoj zemlji.

- *Standardna stopa*

Svaka zemlja EU-a ima standardnu stopu koja se primjenjuje na većinu isporuka robe i usluga. Ta stopa ne može biti niža od 15 %.

- *Snižena stopa*

Jedna ili dvije snižene stope mogu se primijeniti na isporuku određene robe i usluga (na temelju popisa u Prilogu III. Direktivi o PDV-u), ali u većini slučajeva ne na elektronički isporučene usluge. Navedene snižene stope ne mogu biti niže od 5 %.

- *Posebne stope*

Neke zemlje EU-a smiju primjenjivati posebne stope PDV-a na određene isporuke. Te posebne stope primjenjuju se na zemlje EU-a koje su ih primjenjivale na dan 1. siječnja 1991.

Prvotno su zamišljene kao prijelazne odredbe kako bi se olakšao prijelaz na pravila EU-a o PDV-u po stupanju na snagu jedinstvenog tržišta 1. siječnja 1993. i planiralo ih se postupno ukidati.

Postoje tri vrste tih posebnih stopa:

- vrlo snižene stope
- nulte stope
- parking stope.

Vrlo snižene stope

Vrlo snižene stope niže su od 5 % i primjenjuju se na prodaju robe i usluga s ograničenog popisa u određenim zemljama EU-a.

Nulte stope

Neke zemlje EU-a primjenjuju nulte stope na određene prodaje. Kad se primijeni nulta stopa, potrošač uopće ne mora platiti PDV, ali i dalje imate pravo na odbitak PDV-a koji ste platili na kupnju izravno povezanu s prodajom.

Parking stope (ili srednje stope)

Parking stope primjenjuju se u nekim zemljama EU-a na određene isporuke robe i usluga koje nisu obuhvaćene Prilogom III. Direktivi o PDV-u. Tim je zemljama dopušteno da na te isporuke nastave primjenjivati snižene stope PDV-a umjesto standardnih, pod uvjetom da te snižene stope nisu niže od 12 %.³

- ***Sprečavanje dvostrukog oporezivanja***

Radi zajedničke kontrole i međunarodnog poslovanja postoji i baza podataka svih poreznih obveznika koji su registrirani u ovoj bazi podataka. Znači svaka isporuka i stjecanje dobara unutra Europske unije regulirani su zakonom da ne bi dolazilo do dvostrukog oporezivanja roba ili usluga.

EUROPSKA KOMISIJA

Europska komisija

Europska komisija > Porezna i carinska unija > VIES

O nama | Online baza podataka | Natječaj i Donacije | Često postavljena pitanja | Prijavite se za blic vijesti | Što je novo? | Mapa stranice

Potvrđivanje VIES PDV id. broja

Da, PDV id. broj je valjan

Država članica / Sjevernoj Irskoj NL

PDV id. broj NL 805734958B01

Datum primitka zahtjeva 2021/05/03 18:19:11

Naziv BOOKING.COM B.V.

Adresa HERENGRACHT 00597 1017CE AMSTERDAM

Referentni broj WAPIAAAAXkzBsIOb

Natrag

Vies On-The-Web v5.8.1 | Top

Slika 1. VIES baza podataka , (Izvor: Europska komisija; Porezna i carinska unija; VIES ; preuzeto sa stranice: https://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/?locale=hr)

³ Službene internetske stranice Europske unije, *Pravila o PDV-u i stope PDV-a*, preuzeto s : https://europa.eu/youreurope/business/taxation/vat/vat-rules-rates/index_hr.htm (26. ožujka 2021.)

Tablica 2: Sve članice imaju svoju oznaku za pronalaženje u VIES PDV bazi pa tako u slijedećoj tablici je prikaz samo nekih od zemalja Europske unije i njihov način identifikacije

Država članica	Struktura	Oblik
AT-Austrija	ATU999999999	1 niz od 9 znamenki
BE-Belgija	BE0999999999	1 niz od 10 znamenki
BG-Bugarska	BG999999999 ili BG9999999999	1 niz od 9 ili 1 skupina i 10 znamenki
CZ-Češka	CZ99999999 ili CZ99999999 ili CZ9999999999	1 niz od 8, 9 ili 10 znamenki
CY-Cipar	CY99999999L	1 niz od 9 znamenki
DE-Njemačka	DE999999999	1 niz od 9 znamenki
DK-Danska	DK99 99 99 99	4 niza od 2 znamenke
FR-Francuska	FRXX 999999999	1 niz od 2 znamenki, 1 niz od 9 znamenki
HR-Hrvatska	HR9999999999	1 niz od 11 znamenki-OIB
IE-Irska	IE9S99999L IE9999999WI	1 niz od 8 znamenki ili 1 niz od 9 znamenki
IT-Italija	IT9999999999	1 niz od 9 znamenki
NL-Nizozemska	NLSSSSSSSSSSSS	1 niz od 12 znamenki
RO-Rumunjska	RO999999999	1 niz on najmanje 2 i najviše 10 znamenki
SE-Švedska	SE9999999999	1 niz od 12 znamenki
SI-Slovenija	SI99999999	1 niz od 8 znamenki
SK-Slovačka	SK999999999	1 niz od 10 znamenki

Napomene:

*: format ne uključuje abecedni pred metak od dva slova

9: znamenka

X: slovo ili znamenka

S: slovo; znamenka; „+” ili „*”

L: slovo

Napomene:

¹: na prvom mjestu koje slijedi iza pred metka uvijek je „U”.

²: prva znamenka koja slijedi iza pred metka uvijek je nula („0”)

³: novi format s deset znamenki rezultat je dodavanja nule ispred starog formata od devet znamenki.

⁴: prvi i posljednji znakovi mogu biti slova ili znamenke; ali ne mogu oba biti brojevi.

⁵: time se označuju trgovačke podružnice.

⁶: time se označuju vladine službe.

⁷: time se označuju tijela nadležna za zdravstvo.

⁸: bitno je jesu li slova mala ili velika jer ih sustav razlikuje.

1.4.2. Sustav prikazuje da je PDV ID broj nevaljan. Što treba učiniti?

Ako se prikaže da je PDV broj nevaljan, najprije provjerite s kupcem je li navedeni broj točan (točan broj znakova, ispravna dužina i prefiks države). Ako je broj koji je naveo vaš kupac i nakon provjere još „nevaljan”, trebali biste ga zamoliti da od svoje porezne uprave zatraži ažuriranje informacija u nacionalnom sustavu za razmjenu informacija o PDV-u (VIES) (te informacije mogu ažurirati samo nacionalne porezne uprave).

Ako utvrdite da su informacije o vašem poduzeću netočne ili nisu ažurirane, trebali biste se obratiti svojoj poreznoj upravi i zatražiti ispravak. Napominjemo da neke porezne uprave u EU-u zahtijevaju da se takvi zahtjevi podnesu u pisanom obliku ili ispunjavanjem obrasca.

Neke države članice / Sjevernoj Irskoj zahtijevaju dodatnu registraciju za transakcije unutar EU-a te u svojim nacionalnim bazama podataka za VIES bilježe samo takve PDV brojeve; stoga je

moguće da PDV broj, iako valjan, neće biti potvrđen na VIES-u jer vlasnik tog PDV broja nije uključen u transakcije unutar EU-a te se nije registrirao u te svrhe kod svoje porezne uprave.

Uvijek se potrebno obratiti onoj poreznoj upravi koja je dodijelila PDV identifikacijski broj za koji su utvrđene pogreške ili netočni podaci. Ta se porezna uprava može odrediti prefiksom države ispred tog PDV identifikacijskog broja. Prilagodbe se obavljaju u skladu s nacionalnim postupcima predmetne države članice / Sjevernoj Irskoj.⁴

Tablica 3. : Popis poveznica na internetske stranice nacionalnih poreznih uprava kojima se možete obratiti radi ispravka i pomoći:

AT: https://service.bmf.gv.at/service/anwend/behoerden
BE: vat.validation@minfin.fed.be telefon (+32) 2 5774030 http://finances.belgium.be/fr/entreprises/tva/intracommunautaire/numeros_de_tva_intracommunautaires/
BG: infocenter@nra.bg , pozivni centar Nacionalne porezne uprave: + 359 2 9859 6801
CY: http://www.mof.gov.cy/mof/tax/taxdep.nsf/page86_gr/page86_gr?opendocument
CZ: http://www.financnisprava.cz/cs/mezinarodni-spoluprace/mezinarodni-spoluprace-a-dph/dph-v-eu/overovani-dic-vat-id
DE: https://evatr.bff-online.de/eVatR
DK: https://indberet.virk.dk/myndigheder/stat/ERST/Webreg_aendre_virksomhed__lukke_virksomhed
EE: emta@emta.ee
EL: http://www.aade.gr/epicheireseis/phorologikes-yperesies/egkyroteta/egkyroteta-arithmoy-pha-vies
ES: https://www.agenciatributaria.gob.es/AEAT.sede/tramitacion/ZZ09.shtml
FI: http://www.vero.fi/fi-FI
FR: http://vosdroits.service-public.fr/professionnels-entreprises/F23570.xhtml
HR: U slučaju promjene registracijskih podataka poreznog obveznika potrebno je obratiti se područnom poreznom uredu.
HU: http://www.nav.gov.hu/nav/eu_adoszam

⁴ Europska komisija, Porezna i carinska unija, preuzeto s : https://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/faq.html?locale=hr (01. svibnja 2021.)

IE: http://www.revenue.ie/en/contact/index.html
IT: http://www.agenziaentrate.gov.it/wps/content/nsilib/nsi/contatta
LT: Služba za pomoć za sustav VIES - j.gukovas@vmi.lt i Litavski državni porezni inspektorat za sve informacije ili upite: http://www.vmi.lt/cms/en/mokesciu-informacijos-centro-kontaktai
LU: http://www.aed.public.lu/tva/immatriculation/modifications.html
LV: https://www.vid.gov.lv/en/contact-us
MT: albert.galea@gov.mt and glorianne.calleja@gov.mt Kontaktna točka za ispravak pogrešnih podataka o poduzetniku: vat@gov.mt
NL: U slučaju promjene adrese porezni obveznici dužni su o tome obavijestiti Gospodarsku komoru. U slučaju ostalih promjena moraju se obratiti (područnom) poreznom uredu.
PL: http://www.mf.gov.pl/krajowa-administracja-skarbowa/jednostki-podlegle/znajdz-jednostke
PT: dsifae-vies@at.gov.pt
RO: http://www.anaf.ro/anaf/internet/ANAF/asistenta_contribuabili/persoane_juridice/asistenta_prin_email/
SE: https://www.skatteverket.se/omskatteverket/kontaktaoss/eposta/stallenfraga.4.71004e4c133e23bf6db8000110925.html
SI: http://www.fu.gov.si/kontakti/#c6688/
SK: https://www.financnasprava.sk/sk/elektronicke-sluzby/verejne-sluzby/zoznamy https://www.financnasprava.sk/en/contact/financial-directorate-contact
XI: https://www.gov.uk/vat-registration/changes-to-your-details

Izvor: Europska komisija; Porezna i carinska unija; VIES ; preuzeto sa stranice: ¹
https://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/faq.html?locale=hr

2. POREZ NA DODANU VRIJEDNOST U REPUBLICI HRVATSKOJ

Porez na dodanu vrijednost (PDV) primjenjuje se u Hrvatskoj od 01. siječnja 1998.godine. U suglasju je sa Smjernicom EU-a 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, prema načelu odredišta isporuke, a pri obračunavanju porezne obveze primjenjuje se kreditna metoda koja omogućuje odbitak pretporeza.

Zakonom o porezu na dodanu vrijednost (NN 73/2013, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14,115/16 i 106/18) te Pravilnikom o porezu na dodanu vrijednost (NN 79/13, 85/13, 160/13, 157/14, 130/15, 1/17, 41/17, 128/17, 1/19, 1/20) definirane su temeljne odredbe, područje primjena, predmet oporezivanja, tko je porezni obveznik, oporezive transakcije, mjesto oporezivanja, nastanak oporezivog događaja i obveze obračuna PDV-a, porezna osnovica, oslobođenja od PDV-a, odbitak pretporeza, povrat PDV-a, obveze poreznih obveznika i pojedinih osoba koji nisu porezni obveznici, razdoblje oporezivanja, obračunavanje PDV-a, postupak oporezivanja i podnošenja prijave PDV-a, posebni postupci oporezivanja, porezni zastupnik, odgovornost, nadzor, pravna sredstva, prekršajne odredbe, prijelazne i završne odredbe.

Prema čl. 6. st. 1. Zakona porezni obveznik je svaka osoba koja samostalno obavlja bilo koju gospodarsku djelatnost bez obzira na svrhu i rezultat obavljanja te djelatnosti. U definiciji poreznog obveznika navodi se da je to svaka osoba koja samostalno obavlja bilo koju gospodarsku djelatnost bez obzira na svrhu i rezultat obavljanja te djelatnosti. Dakle, za određivanje tko se u smislu Zakona smatra poreznim obveznikom bitno je utvrditi da li ta osoba obavlja gospodarsku djelatnost. Pojam gospodarske djelatnosti definiran je člankom 6. stavkom 2. Zakona, te člankom 6. Pravilnika. Prema navedenim odredbama “gospodarska djelatnost” u smislu definiranja pojma poreznog obveznika smatra se svaka djelatnost proizvođača, trgovaca ili osoba koje obavljaju usluge, uključujući rudarske i poljoprivredne djelatnosti te djelatnosti slobodnih zanimanja. Gospodarskom djelatnošću smatra se i iskorištavanje materijalne ili nematerijalne imovine (najam, zakup i slično) u svrhu trajnog ostvarivanja prihoda. Pri tome nije nužna i namjera ostvarivanja dohotka odnosno dobiti. Smatra se da osoba obavlja gospodarsku djelatnost, ako se njeno obavljanje ponavlja s ciljem trajnog ostvarivanja prihoda, odnosno primitaka. Ako se vidi namjera ponavljanja djelatnosti tada već jednokratna radnja može značiti početak obavljanja gospodarske djelatnosti. U gospodarsku djelatnost ulaze osnovne i sporedne djelatnosti.

Svaka osoba, pravna ili fizička, mora Poreznoj upravi prijaviti početak svoje djelatnosti kao poreznog obveznika i to „po sili Zakona“ ako vrijednost njegovih isporuka prelazi iznos od 300.000,00 (slovima: tristo tisuća kuna) ili svojom voljom bez obzira na isporuke. Dakle, dobrovoljni ulazak u sustav PDV-a, u odnosu na onaj “po sili zakona”, nije vezan za početak godine, ali nameće obvezu ostanka u sustavu naredne 3 (tri) kalendarske godine. Stoga, porezni obveznik, prije nego što se odluči na dobrovoljni ulazak, treba procijeniti isplativost takve odluke, obzirom da naredne tri kalendarske godine, neovisno o tome koliko oporezivih isporuka obavi tijekom tih godina poslovanja, ne može izaći iz sustava. Prema navedenim odredbama porezni obveznik da bi izašao mora zadovoljiti osnovni uvjet - da je istekao rok koji ga je obvezivao naredne tri kalendarske godine. Takav porezni obveznik ne može tijekom trajanja navedenog razdoblja predati zahtjev za izlazak iz sustava. Tek po isteku treće godine, otvara se mogućnost izlaska iz sustava, no pod istim uvjetima kao i za ostale porezne obveznike - ako je obavio oporezivih isporuka manje od 300.000,00 kuna (slovima: tristo tisuća kuna).

IV. POREZNI OBVEZNIK

Članak 6.

(1) »Porezni obveznik« u smislu ovoga Zakona je svaka osoba koja samostalno obavlja bilo koju gospodarsku djelatnost bez obzira na svrhu i rezultat obavljanja te djelatnosti.⁵

Obrazac P-PDV- Zahtjev za registriranje za potrebe poreza na dodanu vrijednost podnosi se nadležnoj Poreznoj upravi kada se porezni obveznik želi registrirati za potrebe PDV-a. Pojam registriranja za potrebe PDV-a obuhvaća i slučajeve upisivanja u registar poreznog obveznika i slučajeve kada se zahtijeva PDV identifikacijski broj. Obrazac P-PDV sastavni je dio pravilnika, a člankom 155. Pravilnika propisan je način iskazivanja podataka u Obrascu P-PDV. Porezni obveznik koji obavlja transakcije unutra Europske unije dužan je od Porezne uprave zatražiti izdavanje PDV identifikacijskog broja na propisanom obrascu. Dobivanjem PDV identifikacijskog broja Porezni obveznik će se naći u VIAES bazi Europske unije. PDV identifikacijski broj je osobni identifikacijski broj (OIB) kojem se dodaje predznak „HR“. Ispunjeni obrazac se predaje nadležnoj

⁵ Narodne novine, *Odluka o proglašenju zakona o porezu na dodanu vrijednost*, preuzeto s: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_06_73_1451.html (01.svibnja 2021.)

Poreznoj upravi. Nadležnost Poreznih uprava određuje se prema sjedištu samog poreznog obveznika.

Prema članku 6. stavku 5. Zakona i članku 5. Pravilnika propisana je iznimka za određene pravne osobe koje se ne smatraju poreznim obveznicima i za koje ne vrijede ista pravila kao za ostale male poreze obveznike.

Navedenim odredbama propisano da se poreznim obveznicima ne smatraju:

- tijela državne vlasti,
- tijela državne uprave,
- tijela i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- komore te
- druga tijela s javnim ovlastima, i u slučaju kada ubiru pristojbe, naknade i druga plaćanja u vezi s obavljanjem djelatnosti ili transakcija u okviru svog djelokruga ili ovlasti.

Svi porezni obveznici nakon toga dužni su izdavati račun za prodanu robu ili obavljen usluge i to na zakonom propisan način. I sama forma izgleda računa zakonski je određena sa elementima koje mora sadržavati. Stavka PDV mora biti vidljiva na računima i iskazana kao posebna stavka računa, obveznika koji su prijavljeni u Registar poreznih obveznika, a ako se ne obračunava PDV kod takvih obveznika na izdanom računu mora biti naveden članak po kojem nije obračunati PDV. Oporezivi događaj nastaje u trenutku isporuke dobara ili kada je dogovorena usluga obavljena. Utvrđena obveza PDV-a nastaje istekom obračunskog razdoblja u kojem je obavljena isporuka ili obavljene usluge. U praksi postoji mjesečni obračun PDV-a te tromjesečni obračun PDV-a (određena po visini prometa poreznog obveznika). Mjesečni obračun PDV-a se predaje sistemom E-porezna i to do 20.tog u mjesecu za prethodni mjesec. Naravno da uvijek postoje izuzetci pa možemo spomenuti graditeljstvo koje za u većini slučajeva umjesto klasičnih računa ispostavlja situacije i to prema Ugovoru o građenju ili izvođenju radova između poslovnih partnera. U graditeljskoj djelatnosti obveza obračuna PDV-a nastaje istekom obračunskog razdoblja u kojem je ovjerena situacija od strane nadzornog tijela. Ako i nadzorno tijelo ne ovjeri situaciju u ovom vremenski zadanom roku smatra se da obveza obračuna nastaje u onom dijelu kada su radovi obavljeni a najkasnije istekom obračunskog razdoblja koje slijedi nakon razdoblja u kojem je ispostavljena obračunska situacija.

2.1. STOPE POREZ NA DODANU VRIJEDNOST

Danas u Republici Hrvatskoj u primjeni su slijedeće stope PDV-a : 25% , 13% i 5%.

PDV po stopi od 5%

plaća se i obračunava na :

- sve vrste kruha,
- sve vrste mlijeka, te hrana za dojenčad koje služe kao zamjena za majčino mlijeko u skladu s posebnim potrebama,
- te knjige stručnog, znanstvenog, umjetničkog, kulturnog i obrazovnog sadržaja, udžbenike za pedagoške odgoj i obrazovanje, za osnovno školstvo, srednje školstvo i visoko školsko obrazovanje, u svim fizičkim oblicima.
- Lijekove određene u skladu s Odlukom o utvrđivanju Liste lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje
- Medicinsku opremu, pomagala i druge sprave koje se koriste za ublažavanje individualnosti isključivo za osobnu uporabu invalida propisne Pravilnikom o ortopedskim i drugim pomagala Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje te Pravilnikom o dentalnoj zdravstvenoj zaštiti iz obveznog zdravstvenog osiguranja
- Znanstvene časopise
- Kino ulaznice
- Novine novinskog nakladnika koji ima statut medija, otisnute na papiru koje izlaze dnevno i kao opće-informativni tisak objavljuju novinske autorske tekstove u opsegu od najmanje 25.000 riječi u primjerku dnevnog izdavanja, osim onih koji u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase ili služe oglašavanju.

PDV po stopi od 13%

se plaća i obračunava na :

- Usluge smještaja ili smještaja sa doručkom, polupansiona ili punog pansiona u hotelima ili objektima slične namjene, uključujući smještaju za vrijeme odmora te iznajmljivanje

prostora u kampovima za odmor ili mjestima određenim za kampiranje te smještaj u plovnim objektima nautičkog turizma

- Usluge pripremanja hrane i obavljanje usluge prehrane u ugostiteljskim objektima te pripremanje i usluživanje bezalkoholnih pića i napitaka, vina i piva u tim objektima sukladno Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti
- Novine i časopise novinskog nakladnika koji ima statut medija
- Jestiva ulja i masti, biljnog i životinjskog porijekla, u skladu s Pravilnikom o jestivim uljima i mastima i Pravilnikom o uljima od ploda i komine masline
- Dječju hranu i prerađenu hranu na bazi žitarica za dojenčad i malu djecu, u skladu s Pravilnikom o hrani za dojenčad i malu djecu te prerađivačkoj industriji na bazi žitarica za dojenčad i malu djecu
- Isporuku vode, osim vode koje se stavlja na tržište u bocama ili drugoj ambalaži
- Bijeli šećer od trske i šećerne repe
- Ulaznice za koncerte
- Časopisi za kulturu i umjetnost

Sve ostale vrste roba i usluga oporezuju se stopom od 25%.

Izračun pojedinačne preračunate stope PDV-a:

$$\text{Preračunata stopa PDV-a} = \frac{\text{stopa PDV-a} \times 100}{100 + \text{stopa PDV-a}}$$

- Preračunata stopa od 25% iznosi 20%.
- Preračunata stopa od 13% iznosi 11,5044%.
- Preračunata stopa od 5% iznosi 4,7619%.

Bitne stavke provedene porezne reforme u Republici Hrvatskoj u periodu od 2017.godine do 2021.godine a koje se odnose na PDV:

Promjene u PDV-a od 01.siječnja 2017.godine

- Promjene unutra primjene stope PDV-a od 13%- primjena se odnosi na dječje stolice u automobilu, isporuku električne energije, javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, urne i ljesove, sadnice i sjeme, gnojiva, pesticide i druge agrokemijske proizvode ta na hranu za životinje (osim za kućne ljubimce), uz primjenu stope od 25% na ugostiteljske usluge i bijeli šećer
- Propisan način uspostave uzajamnosti kod povrata PDV-a poreznim obveznicima iz trećih zemalja
- Porezni obveznici koji su ušli u sustav PDV-a po vlastitim zahtjevu smanjen je rok sa 5 godina na 3 godine da budu u sustavu.

Promjene u PDV-a od 01.siječnja 2018.godine

- Omogućen odbitak 50% pretporeza za nabavu ili najam osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz čija vrijednost ne prelazi 400.000,00 kuna
- Povećan prag za ulazak u sustav PDV-a na 300.000,00 kuna
- Propisana obračunska kategorija PDV-a pri uvozu određenih strojeva i opreme

Promjene u PDV-a od 01.siječnja 2019.godine

- Primjena snižene stope PDV-a 13% na dječje pelene, žive životinje, svježe i rashlađeno meso i jestive klaoničke proizvode, kobasice i slične proizvode, od mesa i klaoničkih proizvoda i krvi, svježe i rashlađeno povrće, korijene i gomolje, svježe i suho voće, orašasti plodovi, svježa jaja peradi, usluge i povezana autorska prava pisaca, skladatelja i umjetnika izvođača pod propisanim uvjetima, te primijenjena snižena stopa od 5% na sve lijekove
- Obvezni upis u sustav PDV-a tijekom godine kod prelaska praga od 300.000,00 kuna
- Ukidanje vrijednosnog praga za odbitak pretporeza od 50% kod osobnih automobila, te prava na korištenje pretporeza za plovila i zrakoplove
- Usklađenje sa EU stečevinom-vrijednosni kuponi i prodaja na daljinu
- Promjene u institut prijenosa porezne obveze- za strane osobe i isporuke betonskog čelika
- Propisana mogućnost traženja instrumenata osiguranja plaćanja PDV-a kod sumnje u opravdanost dodjele PDV ID broja te prilikom stjecanja rabljenog prijevoznog sredstva iz Eu za obvezu PDV-a

Promjene u PDV-a od 01.siječnja 2020.godine

- Proširen obuhvat stope od 13% za nositelje fonografskih prava, za pripremanje i usluživanje jela i slastica u i izvan ugostiteljskih objekata
- Povećan prag za primjenu postupaka oporezivanja prema naplaćenim naknadama na 7,5 milijuna kuna
- Izjednačena primjena oslobođenja od plaćanja PDV-a za isporuke u okviru određenih djelatnosti od javnog interesa
- Usklađenje s Direktivom Vijeća EU- pojednostavljenje kod premještanja dobara u drugu državu članicu EU, definiranje isporuke s prijevozom kod isporuka u nizu i određivanje PDV ID broja kao materijalnog uvjeta za primjenu oslobođenja (Ministarstvo financija, 2020.)

Promjene u PDV-a od 01. siječnja 2021. godine

- Promjena praga za utvrđivanje PDV-a prema naplaćenim naknada na 15 milijuna kuna (do sad je bio prag 7,5 milijuna kuna)
- Mogućnost promjene obračunske kategorije PDV-a pri uvozu dobara
- Oporezivanje isporuka na daljinu (E-trgovina) -Od 01.srpnja 2021.godine se ukida oslobođenje od plaćanja PDV-a za uvoz pošiljaka male vrijednosti do 160,00 kuna, svi hrvatski građani a li i porezni obveznici trebaju voditi računa o tome je li cijena koja je objavljena na pojedinim web-stranicama konačna ili će kupci imati obvezu platiti PDV pri uvozu takvih dobara
- Identifikacija poreznih obveznika u Sjevernoj Irskoj-dobivaju prefiks „XI“ kako bi se razlikovala transakcije od onih iz Ujedinjenog Kraljevstva (RRIF- mjesečnik za poslovnu praksu, 2021.)

2.2. OBAVEZA IZDAVANJA RAČUNA

Ispostavljanje računa temeljna je pretpostavka oporezivanja PDV-om. Poduzetnicima koji su u sustavu PDV-a račun sa posebno iskazanim iznosom poreza služi za odbitak poreza. Stoga je svaki sudionik u proizvodno-prodajnom procesu zainteresiran za primanje i izdavanje računa, što omogućuje međusobni nadzor poslovanja, ali i sprečavanja izbjegavanja porezne obveze. Sadržaj račun je propisan Zakonom. Račun se ispostavlja u najmanje dva primjerka: jedan se izdaje kupcu, a drugi služi za knjiženje u knjigovodstvu. Od lipnja 2001.godine priznaju se i gotovinski računi koji mogu poslužiti za odbitak pretporeza. Prema Odluci o uvjetima i načinu plaćanja gotovim novcem (Narodne novine 36/02) iznos gotovinskog plaćanja ne može biti viši od 5.000,00 kuna (slovima: pet tisuća kuna). Međutim prema Zakonu o PDV-u i pri gotovinskom plaćanju mora se izdati račun kako bi se po istom mogao odbiti pretporez.

Porezni obveznik mora za isporučena dobra ili obavljene usluge ispostaviti račun koji sadrži podatke iz članka 79. Zakona. Račun može biti ispostavljen na papiru ili u elektroničkom obliku. Suglasnost za prihvaćanje računa u elektroničkom obliku primatelj daje suglasnost u pisanom obliku ili dogovorom u obradi ili plaćanjem primljenog računa.

U skladu sa Zakonom o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi (NN 94/2018), svi korisnici državnog proračuna obvezni su od 1.12.2018. zaprimati račune u elektroničkom obliku.

- *Gotovinski računi*

U prometu sa gotovinskim plaćanjem porezni obveznici su dužni se pridržavati uz Zakon i Pravilnik o PDV-a i Zakon o fiskalizaciji. Zakonom o fiskalizaciji određeno je da svaki porezni obveznik ima direktnu vezu sa Poreznom upravom i prilikom izdavanja računa od Porezne uprave dobije JIR - jedinstveni indikator računa i ZIK broj - zaštitni kod izdavatelja obveznika fiskalizacije. Ta komunikacija daje mogućnost kontrole poreznoj upravi nad transakcijama gotovim novcem.

Prema Zakonu o fiskalizaciji u prometu gotovinom (NN 121/19) koji je na snazi od 1. travnja 2020. godine, a kojim se uređuje postupak, obveznici, sadržaj računa za provedbu postupka fiskalizaciji – od 1. siječnja 2021. na snagu stupaju nove obveze.

Novost je da za potrebe provedbe postupka fiskalizacije računa (mislimo na gotovinske račune), osim podataka propisanih posebnim propisima, mora sadržavati i ove podatke:

1. vrijeme izdavanja računa (sat i minuta)
2. oznaku operatera (osobe) na naplatnom uređaju
3. oznaku načina plaćanja računa – novčanice, kartica, ček, transakcijski račun, ostalo
4. jedinstveni indikator računa
5. zaštitni kod izdavatelj obveznika fiskalizacije i
6. QR kod (od 01.01.2021.)

Iznimno, obveznici fiskalizacije koji ostvareni promet naplaćuju sredstvom koje se ne smatra prometom gotovine (prema čl.2, točki 6 ovog zakona) nisu dužni iskazati podatke iz točke 1., 4., 5. i 6.

QR kod je dvodimenzionalni kod koji sadrži zapis određenog seta podataka. Ministar financija propisuje pravilnikom načine generiranja, obvezne podatke koje sadrži zapis QR koda i tip zapisa za QR kod.⁶

- *Transakcijski računi*

Prema odredbama članka 79. stavka 1. zakona o porezu na dodanu vrijednost (Nar. nov., br. 47/95. - 94/09, br. 73/2013.) propisano je između ostalog da porezni obveznik mora ispostaviti računa za isporučena dobra ili obavljene usluge te na računu posebno iskazati porez na dodanu vrijednost. Račun može biti ispostavljen na papiru ili u elektroničkom obliku. Poduzetnik kupcu dostavlja račun te osigurava primjerak koji služi kao isprava za knjiženje. Tu govorimo o transakcijskim računima- računima koji poduzetnik izdaje svom kupcu a ovaj mu isti plaća putem poslovnog žiro računa.

⁶ Ministarstvo financija, Porezna uprava, *Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom (NN 121/19)*, preuzeto s : [http://www.uhpa.hr/clanak/od-1-sijecnja-2021-obvezan-qr-kod-na-svakom-izdanom-racunu--35411\(01.svibnja 2021\)](http://www.uhpa.hr/clanak/od-1-sijecnja-2021-obvezan-qr-kod-na-svakom-izdanom-racunu--35411(01.svibnja 2021))

Sukladno odredbama članka 79. stavka 1. Zakona o porezu na dodanu vrijednost (NN 73/2013) račun mora sadržavati ove podatke:

4.2. Obvezni sadržaj računa

Članak 79.

(1) Račun mora sadržavati sljedeće podatke:

1. broj računa i datum izdavanja,
2. ime i prezime (naziv), adresu, osobni identifikacijski broj ili PDV identifikacijski broj poreznog obveznika koji je isporučio dobra ili obavio usluge (prodavatelja),
3. ime i prezime (naziv), adresu, osobni identifikacijski broj ili PDV identifikacijski broj poreznog obveznika kome su isporučena dobra ili obavljene usluge (kupca),
4. količinu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara te vrstu i količinu obavljenih usluga,
5. datum isporuke dobara ili obavljenih usluga ili datum primitka predujma u računu za predujam, ako se taj datum može odrediti i ako se razlikuje od datuma izdavanja računa,
6. jediničnu cijenu bez PDV-a, odnosno iznos naknade za isporučena dobra ili obavljene usluge, razvrstane po stopi PDV-a,
7. popuste ili rabate ako nisu uključeni u jediničnu cijenu,
8. stopu PDV-a,
9. iznos PDV-a razvrstan po stopi PDV-a, osim ako se primjenjuje posebni postupak za koji je u smislu ovoga Zakona taj podatak isključen,
10. zbrojni iznos naknade i PDV-a.⁷

Odredbom članka 54. stavka 1. Općeg poreznog zakona (Nar. nov., br. 147/08. i 18/11.) propisano je da su porezni obveznici dužni izdavati račune te voditi poslovne knjige i evidencije radi

⁷ Narodne novine, *Odluka o proglašenju zakona o porezu na dodanu vrijednost*, preuzeto s: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_06_73_1451.html (01.svibnja 2021.)

oporezivanja prema propisima kojima se uređuje pojedina vrsta poreza. Odredbama članka 56. stavka 2. i 3. istoga Zakona propisano je da se bilježenje podataka u poslovne knjige mora temeljiti na urednim i vjerodostojnim knjigovodstvenim ispravama. Smatra se da je isprava za knjiženje uredna kad se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava ona koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.⁸

Odredbom članka 133. stavak 1. Pravilnika o PDV-u propisano je da porezni obveznik ima pravo na odbitak pretporeza u obračunskom razdoblju u kojem je:

- primljeno dobro ili izvršena usluga i
- primljen račun sa svim podacima iz članka 79. Zakona o PDV-u,
- *Graditeljstvo kao specifična gospodarska djelatnost*

Unutra gospodarskih djelatnosti postoji niz specifičnosti kod izdavanja računa tako je primjerice u graditeljstvu. U graditeljstvu se izdaju situacije : privremene prema ugovorenima fazama građenja te konačna situacija kod završetka ugovorene obveze (ugovor o građenju, ugovori kooperanata i sl). U graditeljskoj djelatnosti pretporez može odbiti u obračunskom razdoblju u kojem je ovjerena situacija (specifičan oblik izdavanja računa koji u prilogu sadrži troškovnik obavljenih i obračunatih radova) o stvarno izvedenim građevinskim radovima od strane nadzornog tijela (članak 133. stavak 2. Pravilnika o PDV-u). odredbe članka 36. stavak 4. Pravilnika o PDV-u. Izdavanje situacija definirano je unaprijed u dogovorenom i ovjerenom Ugovoru o građenju ili kooperantskim ugovorima gdje se prije početka gradnje definiraju faze radova i obračuna.

U graditeljskoj djelatnosti, kako je to uređeno odredbom stavka 5. članka 36. Pravilnika o PDV-u, obveza obračuna PDV-a nastaje istekom obračunskog razdoblja u kojem je ovjerena situacija o stvarno izvedenim građevinskim radovima od strane nadzornog tijela. Ako nadzorno tijelo ne ispostavi i ne ovjeri obračunsku situaciju, smatra se da je porezna obveza nastala u onom dijelu u

⁸ RRIF, *Elementi računa obveznika PDV-a*, preuzeto s: [https://www.rrif.hr/Elementi_racuna_obveznika_PDV_a-1841-misljenje/\(01.svibnja 2021.\)](https://www.rrif.hr/Elementi_racuna_obveznika_PDV_a-1841-misljenje/(01.svibnja 2021.))

kojem su radovi obavljeni najkasnije istekom obračunskog razdoblja koje slijedi nakon razdoblja u kojem je ispostavljena obračunska situacija.

2.3. TUZEMNI PRIJENOS POREZNE OBVEZE

Kada govorimo o tuzemnom prijenosu porezne obveze najčešće je to spomenuto u graditeljstvu kada jedan obveznik drugom obvezniku, a oba obveznika su u sustavu PDV-a kao uvjet, ne obračunava stavku PDV-a već se poziva na Zakon o PDV-u članak 75 stavak 3. PDV se zaračunava krajnjem korisniku. Kod ovih poslovnih promjena uz predaju redovitih mjesečnih PDV obrazaca u kojima se prijenos porezne obveze evidentira na obrascu kroz stavku I. Transakcije koje ne podliježu oporezivanju i oslobođenja podstavka 1. Isporuke u RH koje obračunava primatelj (tuzemni prijenos porezne obveze) evidentira Porezna uprava traži od svih obveznika da šalju i obrazac PPO koji daje Poreznoj upravi potpunu kontrolu nad korištenjem ovih povlastica.

2.4. MJESTO OPOREZIVANJA USLUGA

Zakonom o PDV-u članak 33., članak 34 i članak 35 definirano je mjesto obavljanja usluga vezano za nekretnine, ugostiteljske usluge te telekomunikacijske i usluge najam pokretne imovine.

Članak 33. definirane su usluge vezane za sve vrste nekretnina, uključujući usluge stručnjaka i posrednik za prodaju, smještaj u hotelima ili objektima slične namjene, davanje prava na uporabu nekretnina i usluga priprema i koordinacije građevinskih radova kao što su usluge arhitekata i građevinskog nadzora, smatra se gdje se nekretnina nalazi.

Tu spadaju usluge: usluge iznajmljivanja svih vrsta nekretnina, usluge koje se obavljaju na nekretnini a služe za neposredno uređenje, usluge priprema građevinskih radova, obavljanje građevinskih radova, vještačenja na nekretninama, inženjerske usluge, usluge koje se obavljaju u vezi kupnje i prodaje nekretnina, usluge oglašavanja a vezane za prodaju ili najam nekretnina, pravno i porezno savjetovanje vezano za nekretnine, financiranje nekretnina, usluge koje obavljaju organizatori sajmova i izložbi.

Članak 34. govori o uslugama pripremanja hrane i obavljanja usluga prehrane u ugostiteljskim objektima, te priprema i usluživanje pića u tim objektima, uz dodatne usluge koje omogućuju njihovu trenutnu potrošnju. Tu ne spadaju usluge koje obuhvaćaju isporuku hrane koja se ne konzumira u ugostiteljskim objektima, isporuku koje obuhvaćaju pripremu i prijevoz hrane.

Člankom 35. definirane su telekomunikacijske usluge i usluge iznajmljivanja pokretne materijalne imovine, osim prijevoznih sredstava koje se koriste izvan EU.

3. KNJIGOVODSTVENO EVIDENTIRANJE POREZA NA DODANU VRIJEDNOST

Sukladno članku 6. navedenog Zakona propisano je kako knjigovodstvena isprava mora biti vjerodostojna, uredna i sastavljena na način da osigurava pravodobni nadzor. Osoba ovlaštena za zastupanje poduzetnika ili osoba na koju je prenesena ovlast jamči potpisom na knjigovodstvenoj ispravi da je ona vjerodostojna i uredna. Također, istim Zakonom propisano je da knjigovodstvena isprava može biti sastavljena i kao elektronički zapis te tada može umjesto potpisa osobe ovlaštene za zastupanje poduzetnika ili osobe na koju je prenesena ovlast sadržavati ime i prezime ili drugu prepoznatljivu oznaku osobe ovlaštene za izdavanje knjigovodstvene isprave ili mora biti potpisana sukladno Zakonu o elektroničkom potpisu (Nar. nov., br. 10/02. i 80/08.). Slijedom navedenoga, ako račun predstavlja knjigovodstvenu ispravu koja služi kao temelj za unos podataka u poslovne knjige, onda mora biti potpisan sukladno odredbama članka 6. Zakona o računovodstvu, a ako računi ne služe kao temelj za unos podataka u poslovne knjige (primjerice gotovinski računi evidentirani kroz blagajničko poslovanje), tada isti ne moraju biti potpisani jer je potpisan blagajnički izvještaj i kao takav predstavlja vjerodostojnu knjigovodstvenu ispravu.⁹

3.1. Knjiga izlaznih računa- obrazac I-RA

Porezni obveznik mora u svome knjigovodstvu osigurati podatke za točno, pravilno i pravodobno obračunavanje i plaćanje PDV-a. Temelj za knjigovodstveno evidentiranje svih poslovnih promjena pa i obračuna PDV-a je vjerodostojna isprava. Nastavno na gore spomenute izlazne račune svaki porezni obveznik dužan je voditi Knjigu izlaznih računa – Obrazac I-RA. To je mjesečna (odnosno godišnja) evidencija izdanih računa koje je poduzetnik izdao u jednom mjesecu odnosno godini. Knjiga je zakonski određena te njen sadržaj i način kako se u njoj evidentiraju poslovne promjene.

⁹ RRIF, *Elementi računa obveznika PDV-a*, preuzeto s: [https://www.rrif.hr/Elementi_racuna_obveznika_PDV_a-1841-misljenje/\(01.svibnja 2021.\)](https://www.rrif.hr/Elementi_racuna_obveznika_PDV_a-1841-misljenje/(01.svibnja 2021.))

Osim Knjige izlaznih računa porezni obveznik dužan je voditi i Knjigu ulaznih računa – Obrazac U-RA. Oblik i sadržaj Obrazaca I-RA i U-RA sastavni su dio Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost.

3.2. Knjiga ulaznih računa –Obrazac U-RA

U knjigu ulaznih računa –Obrazac U-RA porezni obveznik unosi sve račune koje je primio u obračunskom mjesecu a koji se odnose na režijske troškove (struja, voda, telefoni, mobiteli, komunalni račun i sl.), troškove najma, računi sirovina i materijala koje su poduzetniku potrebni u proizvodno-prodajnom procesu, troškovi osobnih (50% prava odbitka pretporeza) i teretnih vozila (100% odbitak pretporeza), ostalih prijevoznih sredstava, računi reprezentacije (poduzetnik po tim računima nema pravo odbitka pretporeza).

3.3. Mjesečni obračun PDV-a - Obrazac PDV

Iz spomenutih knjiga ulaznih i izlaznih računa dobivamo mjesečne odnosno godišnje podatke koje prikazujemo u mjesečnom obrascu obračuna PDV-a.- Obračunom dolazimo do toga da li porezni obveznik ima obvezu plaćanja PDV-a ili traženje povrata PDV-a, a to ovisi ovisno kojih je računa bilo više odnosno ako je iznos poreza veći od iznosa pretporeza u tome mjesecu porezni obveznik ima obvezu plaćanja PDV-a i obrnuta koda je iznos pretporeza po ulaznim računima veći od iznosa poreza tada je pretplata PDV-a i traži se povrat PDV-a po mjesečnom obrascu.

Razlikujemo slijedeće vrste ulaznih računa- knjige U-RA koje zauzimaju slijedeće pozicije obračuna PDV-a odnosno mjesečnog obrasca PDV-a :

- URA -za redovite tuzemne isporuke dobara i usluga po stopi 5%,13% i 25% –obrazac PDV-a stavke pod rednim brojem III.1. III.2 i III.3
- URA –TPO (tuzemni prijenos porezne obveze) –obrazac PDV-a stavke pod rednim brojem III.4
- URA – stjecanje dobara iz EU podijeljen po stopama 5%,13% i 25% –obrazac PDV-a stavke pod rednim brojem III.5, III.6 i III.7 sa protu stavkom II.5, II.6 i II.7

- URA –stjecanje usluga iz EU podijeljen po stopama 5%,13% i 25% - obrazac PDV-a stavke pod rednim brojem III.8, III.9 i III.10 sa protu stavkom II.8, II.9 i II.10
- URA –isporuke p.p. bez sjedišta u RH-obrazac PDV-a stavke pod brojem III.11, III.12 i III.13 sa protu stavkom II.11, II.12 i II.
- URA -obračunati PDV pri uvozu iz trećih zemalja (zemlje koje nisu u EU) - -obrazac PDV-a stavke pod brojem III.14

Te knjige izlaznih računa - knjige I-RA koje zauzimaju slijedeće pozicije obračuna PDV-a odnosno mjesečnog obrasca PDV-a:

- IRA - za redovite isporuke dobara i usluga po stopi 5%,13% i 25% –obrazac PDV-a stavke pod rednim brojem II.1, II.2 i II.3
- IRA –posebni obračuni su evidentirani u PDV obrascu na stavkama I od podstave sa rednim brojem 1 do broja 10

I. Transakcije koje ne podliježu oporezivanju i oslobođene

1. isporuke u RH za koje PDV obračunava primatelj (*tuzemni prijenos porezne obveze*)
2. isporuke dobara obavljene u drugim državama član.
3. isporuke dobara unutar EU
4. obavljane usluge unutar EU
5. obavljane isporuke osobama bez sjedišta u RH
6. sastavljanje i postavljanje dobara u drugoj državi članici EU
7. isporuke novih prijevoznih sredstava u EU
8. tuzemne isporuke
9. izvozne isporuke
10. ostala oslobođenja

U Republici Hrvatskoj zakonski rok za predaju obrasca PDV-a sa svim popratnim obrascima PDV-S –Evidencija stjecanja dobara ili usluga iz Europske unije, obrazac ZP- zbirna prijava isporuka dobara ili usluga u Europsku uniju, te Obrazac -knjiga URA je do 20.tog u tekućem mjesecu za prethodni mjesec sistemom e-Porezna nadležnoj Poreznoj upravi. Porezna uprava obrasce zadužuje zadnjeg dana u mjesecu i od toga dana se poreznom obvezniku zaračunavaju kamate na iznos obveze plaćanja PDV-a po predanom obrascu.

Sukladno čl.16 st.2 i 3. Zakona o PDV-u te čl.111.st.2 i 3. Pravilnika o PDV-u obračunska su razdoblja od prvog do zadnjeg dana u mjesecu, a za porezne obveznike čija je vrijednost isporučenih dobara i usluga, uključujući i PDV, u prethodnoj kalendarskoj godini manja od 300.000,00 kuna (slovima: tristo tisuća kuna) obračunska su razdoblja od prvog do posljednjeg dana u tromjesečju.

Kod takvih obveznika koji predaju obračun PDV-a tromjesečno njihova je predaja obrasca do 20.tog u tekućem mjesecu za prethodno tromjesečje nadležnoj Poreznoj upravi sistemom e-Porezna.

Obračun PDV-a prema naplaćenim naknadama

Spomenula bi i to da porezni obveznik kod ulaska u sustav PDV-a ima mogućnost da obrasce i obračune PDV-a obračunava na temelju naplaćenih naknada . Ta je mogućnost dana poreznim obveznicima poreza na dobit odnosno trgovačkim društvima po svom odabiru dok porezni obveznici poreza na dohodak zakonski spadaju u tu kategoriju . Kod takvih obveznika u obračun ulaze samo plaćeni i ulazni i izlazni račun iz knjigovodstvenih evidencija. Takav obračun imaju svi porezni obveznici poreza na dohodak koji vode svoje knjige po principu blagajne (knjiga primitaka i izdataka čine plaćeni računi bilo u gotovini ili bilo putem žiro računa).

Predmet oporezivanja iz članka 2 Pravilnika o porez na dodanu vrijednost je svaka isporuka dobara ili obavljene usluge u tuzemstvu uz naknadu, stjecanje dobara unutar Europske unije koje uz naknadu obave osobe iz članka 4 stavka1 .točke 2. Zakona, te uvoz dobara ako su ispunjeni ostali Zakonom propisani uvjeti.

3.4.Čuvanje poslovnih knjiga

Na kraju svake poslovne godine ili po prestanku poslovanja zaključuju se knjige ulaznih i izdanih računa. Nekada se radio kumulativ kroz PDV-K obrazac koji se predavao na Poreznu upravu kao dio završnih izvješća za prethodnu poslovnu godinu danas ne postoji takva obveza. Svi eventualni

ispravci rade se na mjesečnoj bazi uz objašnjenje koje se piše u napomeni obrasca PDV-a koji se ispravlja.

Knjigovodstvene isprave čuvaju se:

- isprave na temelju kojih su podaci uneseni u dnevnik i glavnu knjigu te pomoćne knjige - najmanje jedanaest godina,
- isplatne liste, analitička evidencija o plaćama za koje se plaćaju obvezni doprinosi – trajno.

Rok za čuvanje knjigovodstvenih isprava počinje teći zadnjeg dana poslovne godine na koju se odnose poslovne knjige u koje su isprave unesene.

Poslovne knjige čuvaju se:

- dnevnik i glavna knjiga, te pomoćne knjige – najmanje jedanaest godina.
- Financijski izvještaji, godišnje izvješće i revizorsko izvješće (ako je poduzetnik obveznik revizije) čuvaju se trajno u izvorniku.

Iz toga proizlazi da je s 31.12.2020. istekao je rok za čuvanje:

- dnevnika i glavne knjige, te pomoćnih knjiga za 2009. godinu i
- knjigovodstvenih isprava nastalih u 2009. a na temelju koje su podaci uneseni u ove poslovne knjige.

Dakle, u 2021. godini možemo predati na uništenje poslovne knjige i knjigovodstvene isprave za 2009. godinu.

3.5. Uništavanje dokumentacije

Iako se radi o privatnoj (vlastitoj) dokumentaciji poduzetnika (trgovačkih društava, obrtnika,...) i drugih pravnih osoba arhiviranje i uništenje ove dokumentacije nije u potpunosti slobodno,

odnosno propisano je Zakonom o arhivskom gradivu i arhivama i njegovim pod zakonskim aktima.

Poduzetnik je dužan nadležnom državnom arhivu podnijeti na odobrenje prijedlog za uništenje određene dokumentacije. Prijedlog treba sadržavati popis – o vrsti, količini i vremenu nastanka gradiva te o osnovi za izlučivanje (propisane rokove čuvanja). Tek po primitku odobrenja, dokumentacija se može uništiti. Pri uništavanju dokumentacije moraju se poduzeti mjere zaštite tajnosti podataka, te zaštite okoliša.

POREZNI OBVEZNIK:

(NAZIV/IME I PREZIME)

(ADRESA: MJESTO, ULICA I BROJ)

(BROJČANA OZNAKA (ŠIFRA) DJELATNOSTI
PREMA NACIONALNOJ KLASIFIKACIJ)

(PDV ID. BR./OIB)

KNJIGA PRIMLJENIH (ULAZNIH RAČUNA)

- IZNOS U KUNAMA I LIPAMA -

[illegible]

36

Obrazac I-RA

(NAZIV/IME I PREZIME)

(ADRESA: MJESTO, ULICA I BROJ)

(BROJČANA OZNAKA (ŠIFRA) DJELATNOSTI
PREMA NACIONALNOJ KLASIFIKACIJI)

(PDV ID. BR. / OIB)

KNJIGA IZDANIH (IZLAZNIH RAČUNA)

- IZNOS U KUNAMA I LIPAMA -

[illegible]

Slika 3. Knjiga izlaznih računa-obrazac I-RA Izvor: Porezna uprava; preuzeto sa stranice: ([https://www.porezna-prava.hr/PdviEu/Obrasci/Knjiga%20izdanih%20\(izlaznih%20ra%C4%8Duna\)%20\(21.06.2013.\).pdf](https://www.porezna-prava.hr/PdviEu/Obrasci/Knjiga%20izdanih%20(izlaznih%20ra%C4%8Duna)%20(21.06.2013.).pdf))

Obrazac PDV

IV. OBVEZA PDV-a U OBRATUNSKOM RAZDOBLJU ZA UPлатU (II - III) ILI ZA POVRAT (III - II)		XX XXX	
V. PO PRISTIGNOM OBRATUNU NEUPLAĆENI PDV DO ISPLATA PODPORUČENJA OVE PRIJAVE – VIŠE UPLAĆENO – PORIZNI KREDIT		XX XXX	
VI. UKUPNO RAZLIKA ZA UPлатU ZA POVRAT		XX XXX	
VII. IZNOS ODOBRENOG RAZMJERNOG ODMRTKA PRISTIGLOGA (%)			
OPIS		VRIJEDNOST ISPORUKE IZNOS U KUNAMA I LIPAMA	
VIII. OSTALE PODACI			
1. ZA ISPLATAK PRISTIGLOGA (UKUPNO 1.1+1.2+1.3+1.4+1.5)			
1.1. NABAVA NEKRETNOSTI			
1.2. NABAVA OSOBNIH AUTOMOBILA I DRUGIH SREDSTAVA ZA OSOBNE PRIJEVOZE			
1.3. PRODAJA OSOBNIH AUTOMOBILA I DRUGIH SREDSTAVA ZA OSOBNE PRIJEVOZE			
1.4. NABAVA OSTALE DUGOTRAJNE IMOVINE			
1.5. PRODAJA OSTALE DUGOTRAJNE IMOVINE			
2. OTUĐENJE/STJECANJE GOSPODARSKIE CJELINE ILI POGONA			
3. ISPORUKA NEKRETNOSTI			
3.1. ISPORUKA IZ ČLANKA 48. STAVICA 1. TOČKA 2) I 3) ZAKONA		BROJ NEKRETNOSTI	
3.2. ISPORUKA IZ ČLANKA 48. STAVICA 4. ZAKONA		BROJ NEKRETNOSTI	
3.3. ISPORUKA NEKRETNOSTI KOJE SU OPORUŽIVE PDV-om		BROJ NEKRETNOSTI	
4. UKUPNO PRIMLJENE USLUGE OD POREZNIH OBVEZNIKA REZ. SREDSTVA U RH (EU + TREĆE ZEMLJE)			
5. UKUPNO OBAVLJENE USLUGE POREZNIH OBVEZNICIMA REZ. SREDSTVA U RH (EU + TREĆE ZEMLJE)			
6. PRIMLJENA DOBRJA IZ EU U OKVIRU TROSTRANOG POSLA			
7. POSTUPAK OPOREZIVANJA PREMA NAPLAĆENIM NAKNADAMA			

kn
POVRAT

kn
PRIDUJAM

kn
USTUP POVRATA

OBRAČUN
SASTAVIO
(ime, prezime i potpis)

POTPIŠ

Slika 4. Obrazac PDV, Izvor: Porezna uprava; preuzeto sa stranice : (https://www.porezna-uprava.hr/HR_obraci/Documents/POREZ%20NA%20DODANU%20VRIJEDNOST/PDV.pdf)

POREZNA UPRAVA PODRUČNI URED (1)	
ISPOSTAVA (2)	

OBRAZAC PDV-S

PDV identifikacijski broj (3)	HR	
Porezni obveznik (naziv/ime i prezime) (4)		
Adresa (mjesto, ulica i broj) (5)		
PDV identifikacijski broj poreznog zastupnika (6)	HR	

Prijava za stjecanje dobara i primijene usluga iz drugih država članica Europske unije

Za mjesec _____ godina _____

(7)

Red. br. (8)	Kod države isporučitelja (9)	PDV identifikacijski broj isporučitelja (bez koda države) (10)	Vrijednost stečenih dobara (u kunama i lipama) (11)	Vrijednost primijenih usluga (u kunama i lipama) (12)
Ukupna vrijednost			(13)	(14)

Potvrđujem istinitost navedenih podataka.	
Obračun sastavio (ime i prezime) (15)	

Potpis (16)	
Broj telefona/fax/e-mail (17)	

Slika 5. Obrazac PDV-S –prijava stjecanja dobara ili usluga iz Europske unije –prateći obrazac uz PDV (Izvor: Porezna uprava, preuzeto sa stranice: https://www.porezna-prava.hr/HR_obraci/Documents/POREZ%20NA%20DODANU%20VRIJEDNOST/PDV-S.pdf)

POREZNA UPRAVA PODRUČNI URED (1)		OBRAZAC ZP		
ISPOSTAVA (2)		PDV identifikacijski broj (3)	HR	
		Porezni obveznik (naziv/ime i prezime) (4)		
		Adresa (mjesto, ulica i broj) (5)		
		PDV identifikacijski broj poreznog zastupnika (6)	HR	

ZBIRNA PRIJAVA

Zbirna prijava za isporuke dobara i usluga u druge države članice Europske unije
Za mjesec _____ godina _____
(7)

Red. br.	Kód države	PDV identifikacijski broj primatelja (bez kóda države)	Vrijednost isporuke dobara (u kunama i lipama)	Vrijednost isporuke dobara u postupcima 42 i 63 (u kunama i lipama)	Vrijednost isporuke dobara u okviru trostranog posla (u kunama i lipama)	Vrijednost obavijenih usluga (u kunama i lipama)
(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)
Ukupna vrijednost			(15)	(16)	(17)	(18)

Aranžman za premještanje dobara

Red. br.	Kód države primatelja	PDV identifikacijski broj potencijalnog primatelja	PDV identifikacijski broj potencijalnog primatelja koji je zamijenjen	Povrat dobara
(19)	(20)	(21)	(22)	(23)

Potvrđujem istinitost navedenih podataka.	
Obračun sastavio (ime i prezime) (24)	

Potpis (25)	
Broj telefona/fax/e-mail (26)	

Slika 6. Obrazac ZP-Zbirna prijava izvršenih isporuka dobara ili usluga prema Europskoj uniji također prateći obrazac uz PDV –zadnja izmjena NN 1/2020 Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost (Izvor: Porezna uprava, preuzeto sa stranice: [:\(https://www.porezna-uprava.hr/HR_obraci/Documents/POREZ%20NA%20DODANU%20VRIJEDNOST/ZP.pdf\)](https://www.porezna-uprava.hr/HR_obraci/Documents/POREZ%20NA%20DODANU%20VRIJEDNOST/ZP.pdf))

Obrazac PPO

POREZNA UPRAVA PODRUČNI URED (1)	
ISPOSTAVA (2)	

OIB (3)	
Porezni obveznik (naziv/ime i prezime) (4)	
Adresa (mjesto, ulica i broj) (5)	
OIB poreznog zastupnika (6)	

Pregled tuzemnih isporuka s prijenosom porezne obveze
Za tromjesečje _____ godina _____

(7)

Mjesec u kojem je obavljena isporuka (8)	Redni broj (9)	OIB primatelja isporuke (10)	Vrijednost isporuka (Obrazac PDV - red.br. I.1.) (u kunama i lipama) (11)
Prvi mjesec tromjesečja	1.		
	2.		
	3.		
	n		
	UKUPNO (12)		
Drugi mjesec tromjesečja	1.		
	2.		
	3.		
	n		
	UKUPNO (13)		
Treći mjesec tromjesečja	1.		
	2.		
	3.		
	n		
	UKUPNO (14)		
UKUPNO (15)			

Potvrđujem istinitost navedenih podataka.	
Obračun sastavio (ime i prezime) (16)	

Potpis (17)	
----------------	--

Slika 7. Obrazac PPO- pregled tuzemnih usporuka s prijenosom porezne obveze za svako tromjesječje (Izvor: Porezna uprava; preuzeto sa stranice: https://www.porezna-prava.hr/HR_obrasci/Obrasci%20nesvrstani/PPO%20Obrazac.pdf)

5. ZAKLJUČAK

Prihodi koje svaka država dobije ubiranjem poreza iznimno su važni za njen nacionalni suverenitet i efikasno funkcioniranje. Porezi imaju utjecaj na privatnu potrošnju i štednju, ali se njima i određuje financijski okvir za poslovne i druge djelatnosti. Za ubiranje poreza i određivanje poreznih stopa nadležne su nacionalne vlade, koje u tom smislu postupaju u skladu s nacionalnim prioritetima, uz poštovanje određenih temeljnih načela koja Europska unija kontinuirano nadopunjava suradnjom i regulativnim okvirom kako bi osigurala pravedno i efikasno oporezivanje.

Porez na dodanu vrijednost je veoma važan element u fiskalnoj politici svake države. Upravo se iz tog razloga i važnosti na nacionalnom tržištu, ali i na zajedničkom europskom tržištu, teži ka ujednačenju propisa o PDV-u. Najveću stopu PDV-a unutra Europske unije ima Mađarska 27% zatim je slijede Hrvatska i Švedska sa 25% , dok najmanje stope PDV-a su u Luksemburgu 17% i Malti 18%. Kako porez na dodanu vrijednost predstavlja najizdašniji porezni oblik i zbog toga je teško pronaći dogovor o jedinstvenoj poreznoj stopi unutra Europske unije.

6. POPIS LITERATURE

6.1. Knjige i članci

1. Narodne Novine, Službeni list Republike Hrvatske 2013., *Zakon o Porezu na dodanu vrijednost*, Narodne novine, 73/2013
2. Narodne Novine, Službeni list Republike Hrvatske,(2019.), *Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost* ,Narodne novine, 121/2019
3. Narodne Novine, Službeni list Republike Hrvatske, (2013.) , *Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost* , Narodne novine, 79/2013
4. Narodne Novine, Službeni list Republike Hrvatske, (2020.), *Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost*, Narodne novine, 1/2020
5. Kalčić R, Tomić Dukši I., Oštrec Čunić Š., (2021.) RRIF- mjesečnik za poslovnu praksu, ; *članak: Promjene u porezu na dodanu vrijednost (siječanj, 2021.)* str. 21 - 28.,
6. Amidžić-Peročević K., Brdovnik V., Cutvarić M., Fabijančić Z., Felker V., Idžojić I., Zuber M., (1997.) , *Hrvatski zakon o Porezu na dodanu vrijednost; članak: Oblici poreza na dodanu vrijednost*, str. 4 - 6 , Zagreb, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika
7. Amidžić-Peročević K., Brdovnik V., Cutvarić M., Fabijančić Z., Felker V., Idžojić I., Zuber M., (1997.), *Hrvatski zakon o Porezu na dodanu vrijednost; članak: Metode ubiranja poreza na dodanu vrijednost*, str. 6 - 7, Zagreb, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika
8. Amidžić-Peročević K., Brdovnik V., Cutvarić M., Fabijančić Z., Felker V., Idžojić I., Zuber M., (1997.) , *Hrvatski zakon o Porezu na dodanu vrijednost; članak: Načela poreza*

na dodanu vrijednost, str. 7, Zagreb, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika

9. Markota L.J., Cirkveni T., Dremel N., Horvat Jurjec K., Guzić Š., Turković-Jarža L. (2010), *Porez na dodanu vrijednost*, primjena u praksi, IV. izmijenjeno izdanje, Zagreb, RRiF plus
10. Barišić A.F., *Porez na dodanu vrijednost nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji*, Zagreb, mini vodič za poslovnu zajednicu
11. Ministarstvo financija, (2020.), *Provedena porezna reforma 2016.-2020.- uz prijedlog daljnjih rasterećenja tijekom 2021.*

6.2. Internetski izvori

1. Službene internetske stranice Europske unije, (2021.), *Službene internetske stranice Europske unije*, Preuzeto: 01.svibanj 2021, Dostupno na stranici: https://europa.eu/youreurope/business/taxation/vat/vat-rules-rates/index_hr.htm#shortcut-1
2. Službene internetske stranice Europske unije, (2021.), *Službene internetske stranice Europske unije*, Preuzeto: 01.svibanj 2021., Dostupno na stranici: https://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/faq.html?locale=hr,
3. Udruga hrvatskih putničkih agencija, (2020.), *od 1. Siječnja 2021. obvezan QR kod na svakom izdanom računu*, Preuzeto: 08.svibanj 2021, Dostupno na stranici: <http://www.uhpa.hr/clanak/od-1-sijecnja-2021-obvezan-qr-kod-na-svakom-izdanom-racunu--35411>
4. Zakon hr, (2020.), *Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom*, Preuzeto: 08.svibanj 2021. Dostupno na stranici: <https://www.zakon.hr/z/548/Zakon-o-fiskalizaciji-u-prometu-gotovinom>
5. Narodne Novine, Službeni list Republike Hrvatske, (2013.), *Odluka o proglašenju Zakona na dodanu vrijednost*, Preuzeto: 05.svibanj 2021., Dostupno na stranici:

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_06_73_1451.html, Preuzeto: 05.svibanj 2021.

6. Računovodstvo, Revizija i Financije, (2012.), *Elementi računa obveznika PDV-a*, , Preuzeto: 05.svibanj 2021., Dostupno na stranici: https://www.rrif.hr/Elementi_racuna_obveznika_PDV_a-1841-misljenje/
7. Zakon hr, (2018.), *Zakon o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi*, , Preuzeto: 05.svibanj 2021., Dostupno na stranici: <https://www.zakon.hr/z/1163/Zakon-o-elektroni%C4%8Dkom-izdavanju-ra%C4%8Duna-u-javnoj-nabavi>,
8. Porezna uprava (n.d.), *Obrazac U-RA*; Preuzeto: 05.svibanj 2021., Dostupno na stranici: [https://www.porezna-uprava.hr/PdviEu/Obrasci/Knjiga%20primljenih%20racuna%20\(ulaznih%20racuna\)\(21.06.2013.\).pdf](https://www.porezna-uprava.hr/PdviEu/Obrasci/Knjiga%20primljenih%20racuna%20(ulaznih%20racuna)(21.06.2013.).pdf),
9. Porezna uprava (n.d.), *Obrazac I-RA*; Preuzeto: 05.svibanj 2021., Dostupno na stranici: [https://www.porezna-uprava.hr/PdviEu/Obrasci/Knjiga%20izdanih%20\(izlaznih%20ra%C4%8Duna\)%20\(21.06.2013.\).pdf](https://www.porezna-uprava.hr/PdviEu/Obrasci/Knjiga%20izdanih%20(izlaznih%20ra%C4%8Duna)%20(21.06.2013.).pdf),
10. Porezna uprava, (n.d.), *Obrazac PDV*, Preuzeto: 05.svibanj 2021., Dostupno na stranici: https://www.porezna-uprava.hr/HR_obrasci/Documents/POREZ%20NA%20DODANU%20VRIJEDNOST/PDV.pdf,
11. Porezna uprava, (n.d.), *Obrazac PDV-S*, Preuzeto: 05.svibanj 2021., Dostupno na stranici: https://www.porezna-uprava.hr/HR_obrasci/Documents/POREZ%20NA%20DODANU%20VRIJEDNOST/PDV-S.pdf,
12. Porezna uprava, (n.d.), *Obrazac ZP*, Preuzeto: 05.svibanj 2021., Dostupno na stranici: https://www.porezna-uprava.hr/HR_obrasci/Documents/POREZ%20NA%20DODANU%20VRIJEDNOST/ZP.pdf

13. Porezna uprava, (n.d.), *Obrazac PPO*, Preuzeto: 05.svibanj 2021., Dostupno na stranici: https://www.porezna-uprava.hr/HR_obrasci/Obrasci%20nesvrstani/PPO%20Obrazac.pdf,
14. Kesner-Škreb M., (1995.) , *Porez na dodanu vrijednost*, izvor: Financijska praksa, str. 655-657; Preuzeto: 05.svibanj 2021., Dostupno na stranici: http://www.ijf.hr/pojmovnik/porez_na_dodanu_vrijednost.htm
15. Narodne novine, (2013.), Službeni list Republike Hrvatske, *Zakon o porezu na dodanu vrijednost*; Preuzeto 31. svibnja. 2021., Dostupno na stranici: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_06_73_1451.html

7. POPIS TABLICA I SLIKA

7.1. Popis tablica:

- Tablica 1. Pregled poreznih stopa u zemljama Europske unije.....13-14
- Tablica 2: Sve članice imaju svoju oznaku za pronalaženje u VIES PDV bazi pa tako u slijedećoj tablici je prikaz samo nekih od zemalja Europske unije i njihov način identifikacije.....17-18
- Tablica 3. : popis poveznica na internetske stranice nacionalnih poreznih uprava kojima se možete obratiti radi ispravka19-21

7.2. Popis slika:

- Slika 1. VIES baza podataka.....17
- Slika 2. Knjiga ulaznih računa –obrazac U-RA.....36
- Slika 3. Knjiga izlaznih računa –obrazac I-RA.....37
- Slika 4. Obrazac PDV.....38-39
- Slika 5. Obrazac PDV-S –prijava stjecanja dobara ili usluga iz Europske unije –prateći obrazac uz PDV.....40
- Slika 6. Obrazac ZP - Zbirna prijava izvršenih isporuka dobara ili usluga prema Europskoj uniji također prateći obrazac uz PDV –zadnja izmjena NN 1/2020 Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost.....41
- Slika 7. Obrazac PPO - pregled tuzemnih usporuka s prijenosom porezne obveze za svako tromjesječje.....42

8. POJMOVNIK

- **Tuzemstvo-** je područje Republike Hrvatske
- **Europska unija** – zemlje koje su započele 1951.godine gospodarsku suradnju bile su Belgija, Njemačka, Francuska, Italija, Luksemburg i Nizozemska bile u to uključene. S vremenom je sve više zemalja odlučilo sudjelovati. Unija trenutačno ima 27 država članica. Ujedinjena Kraljevina povukla se iz Europske unije 31. siječnja 2020.
- **Treća zemlja-** je bilo koja država ili područje van EU
- **PDV ID broj** (identifikacijski broj) je broj koji moraju imati porezni obveznici koji posluju na zajedničkom tržištu EU, a hrvatski PDV identifikacijski broj sastoji se od OIB-a i predznak HR
- **VIES (Vat Information Exchange System)** je informatička baza koja služi za razmjenu informacija o isporukama dobara i obavljenim uslugama iz jedene države članice u drugu, ta potvrdu PDV identifikacijskih brojeva

9. ŽIVOTOPIS

Lijana Pavin

DATUM ROĐENJA:
14/06/1973

KONTAKT

Državljanstvo: hrvatsko

Spol: žensko

Benka Benkovića 1c,
21300 Zadar, Hrvatska

Trg kneza Višeslava 6g,
2300 Zadar, Hrvatska

lijana.pavin@gmail.com

(+385) 023321309
(+385) 023544431
Viber: 0914004434

OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE

Antuna Gustava Matoša, Zadar, Hrvatska

trgovac
Ekonomsko-birotehnička i trgovačka škola

Antuna Gustava Matoša, Zadar, Hrvatska

ekonomist
Ekonomsko-birotehnička i trgovačka škola

24/10/2018 – **TRENTAČNO** – Škola na moru, Hrvatska

prvostupnik ekonomije
Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Zaprešić

RADNO ISKUSTVO

02/07/2014 – **TRENTAČNO** – Zadar, Hrvatska

financijski knjigovođa
knjigovodstveni servis L.A. & KNJIGOVODSTVO L.A. J.d.o.o.
Nakon 16 godina stečenog radnog iskustva na raznim poslovima u računovodstvu i knjigovodstvu odlučila sam se da budem poduzetnik.
69.20 - RAČUNOVODSTVENE, KNJIGOVODSTVENE I REVIZIJSKE
DJELATNOSTI; POREZNO SAVJETOVANJE Znači bavim se pružanjem
spomenutih usluga. Zapošljava dva djelatnika. Obrt je osnovan 2008
godine a trgovačko društvo 2018 godine. Oba poslovna subjekta su
aktivna i pod mojim vodstvom.

JEZIČNE VJEŠTINE

MATERINSKI JEZIK/JEZICI: hrvatski

DRUGI JEZICI:
engleski

Slušanje B1	Čitanje A2	Govorna produkcija B1	Govorna interakcija B1	Pisanje A2
----------------	---------------	-----------------------------	------------------------------	---------------

DIGITALNE VJEŠTINE

Internet / Rad na računaru / Društvene mreže (različite platforme) / Timski
rad / Informacije i komunikacija (pretraživanje interneta) / S lakotom
prihvaćam i rješavam nove izazove kroz koje napredujem / Dobro
organizirana / Pristupačna / Komunikativna / Izvršne komunikacijske
vještine / Razviti suradnju u različitim poslovnim okruženjima

VJEŠTINE UPRAVLJANJA I RUKOVOĐENJA

samostalni knjigovođa od 2008.godine

VOZAČKA DOZVOLA

Vozačka dozvola: B

1 / 1

10. IZJAVA

Izjava o autorstvu završnog rada i akademskoj čestitosti

Ime i prezime studenta: LIJANA PAVIN

Matični broj studenta: 0234059135

Naslov rada: POREZ NA DODANU VRIJEDNOST

Pod punom odgovornošću potvrđujem da je ovo moj autorski rad čiji niti jedan dio nije nastao kopiranjem ili plagiranjem tuđeg sadržaja. Prilikom izrade rada koristio sam tuđe materijale navedene u popisu literature, ali nisam kopirao niti jedan njihov dio, osim citata za koje sam naveo autora i izvor te ih jasno označio znakovima navodnika. U slučaju da se u bilo kojem trenutku dokaže suprotno, spreman sam snositi sve posljedice uključivo i poništenje javne isprave stečene dijelom i na temelju ovoga rada.

Potvrđujem da je elektronička verzija rada identična onoj tiskanoj te da je to verzija rada koju je odobrio mentor.

Datum

Zadar, 22.svibanj 2021.

Potpis studenta

Lijana Pavin